

De preekstoel

Het gebruik van ornamenten en versieringen wordt in de architectuur van nu eerder negatief dan positief beoordeeld.

Ons bureau wil echter hiervan meer gebruik maken omdat het veronachtzamen van ornamentenversieringen en symbolen een rijke erfenis uit het verleden verloren gaat.

Deze instelling heeft in de afgelopen jaren o.a. geleid tot een geornamenteerd raam in een ziekenhuis. Onderwerp van dit raam is, in opdracht van het directieteam, het gebed "het onze vader".

Bij het ontwerpen van de preekstoel in Driebergen, was een bescheiden begin van deze opstelling, aanleiding om iets terug te brengen van tekens die in het verleden iedereen wist te herkennen met de inhoud van deze tekens.

Het is natuurlijk niet zo dat de te gebruiken tekens een eigen kracht en leven wordt toegekend, maar zijn alleen als versierend element toegevoegd. Zo is het ook al eeuwen door in de Christelijke Kerk gebruikt. Daarnaast mogen we ons herinneren dat een teken ook gebruikt werd als herkenning of als apart stellen. Een mooi voorbeeld hiervan is het gebruik van het vissenteken door de eerste christenen. Een onthutsend gebruik is het verplicht dragen van de davidsster door de joden in de laatste oorlog.

Nu de preekstoel.

Gebruik is gemaakt van drie tekens. 1. Het kruisbeeld. 2. De cirkel. 3. De davidsster.

1. Het kruisteken

Het kruisteken is een oud symbool van de mensen. Het verbindt in een beeld twee contrasten. De verticale lijn symboliseert de verbinding met het hogere "het goddelijke". De horizontale lijn is de verbinding met elkaar "het aardse". Het kruis had ook die betekenis bij de dood van Christus. Het oordeel om Christus te kruisigen gaf aan: deze mens – voor ons onaanvaardbaar- geven wij terug. God moge hem oordelen!

2. De cirkel

Ook de cirkel behoort tot de oertekens van de mensen. Het teken is naar alle kerken gelijk. De enige figuur die in een vloeiende lijn geen begin heeft en geen einde. Daarom is de cirkel het symbool van: eindeloosheid, eeuwigheid, volmaaktheid. De cirkel grijpt ook terug op de vormen in de natuur en symboliseert: gemeenschap en familiekring van gelovigen. Door deze twee symbolen door elkaar te weven, wat ook in de christelijke kerk al eeuwen gedaan is, heeft vele rijke vormen opgeleverd, wordt de eenheid van de gemeenschap met de dood van Christus uitgebeeld en tevens de oneindigheid van zijn leven en ons leven.

3. De davidsster

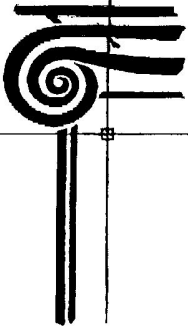
Toegevoegd is het beeld van de davidsster. Dit teken ontstaat door het in elkaar schuiven van twee driehoeken. Naast dat de driehoek een agressieve vorm heeft, is zij ook het beeld van de drie-eenheid. Hierbij wijst de driehoek, die met zijn punt naar beneden is gericht, naar de aarde- breed is in de schouders, contact zoekend met de grond. De driehoek met de punt naar boven wijst naar het bovenaardse. Met zijn basis stevig op de grond wijst het naar een hoger doel. Deze twee beelden door elkaar geweven geeft een harmonisch beeld van een gelijk matige ster die al zijn agressie verliest. Het is een zeer oud joods teken. Het bekroonde de synagogen. Het versierde de thorarollen.

Door op de preekstoel deze elementen met elkaar te verbinden, hebben we getracht de verbinding te leggen met de gedachten die in deze symbolen zijn opgeslagen.

met vr. groet

Arie v d Stelt

zie de volgende pagina's voor de originele tekst

van der Stelt en Schoots

architektenburo bv bna

Lieve Vrouwekerkhof 7
3811 BS Amersfoort
tel. 033 4613013 / 033 4617802
fax 033 4612858
Postbank: 730595
ABN-AMRO Bank: 45.50.92.532
Giro v.d. bank 55099
KvK Amersfoort: 44661

architectuur en
projectmanagement

faxbericht

ku de prechtsoel.

- Het gebruik van ornamenten en versieringen wordt in de architectuur van nu eerder negatief dan positief beoordeeld.
- Ons bureau wil echter hiervan weer meer gebruik maken omdat het veranachtzamen van ornamenten - versieringen en symbolen een rijke erfenis uit het verleden verloren gaat
- Deze instelling heeft in de afgelopen jaren o.a. geleid tot een geornamenteerd raam in het Rijkshuis „de Wereldende“ onderwerp van dit raam is, in opdracht van het directie team, het gebed „ onse vader „

- Bij het ontwerpen van de preekstoel in die dagen was een bescheiden begrip van deze opstelling aanleiding om iets terug te brengen van tekens die in het verleden iedereen wist te herkennen met de inhoud van deze tekens.
- Nu is het natuurlijk niet zo dat de te gebruiken tekens een eigen kracht en leven wat toegehoort maar zijn alleen als versierend element toegevoegd. Zo is het ook al eeuwen door de Christelijke kerk gebruikt.
- Daarnaast mogen wij ons herinneren dat een teken ook gebruikt werd als herkenning of als opstap stellen. Een mooi voorbeeld hiervan is het gebruik van het vissen teken door de eerste christenen. Een onthutsend gebruik is het serflicht dragen van de Davids ster door de joden in de laatste oorlog - nu de preekstoel.

gebruik is gemaakt van drie tekens -

1. Het kruisbeeld.
2. De cirkel.
3. De Davids ster.

1. Het kruis teken

Het kruis teken is een oud symbool van de mens.

Het verbind in een beeld twee contrasten

De verticale lijn symboliseert de verbinding met het hogere „het goddelijke“

De horizontale lijn is de verbinding met elkaar „het aardse“

Het kruis had ook die betekenis bij de dood van Christus

Het oordeel om Christus te kruisigen gaf aan

Deze mens - voor ons onaanvaardbaar - geven wij

terug - God moge hem oordelen.

2. De Cirkel

Ook de cirkel behoort tot de tekenen van de mens

Het teken is naar alle kanten gelijk

De enige figuur die in een vloeiende lijn geen begin heeft en geen einde

Daarom is de cirkel het symbool van
eindeloosheid - eeuwigheid - volmaaktheid.

De cirkel grijpt ook terug op vormen in de natuur
en symboliseert gemeenschap - familiekring -
kring van gelovigen.

Door deze twee symbolen door elkaar te weven,
wat ook in de christelijke kerk al eeuwen gedaan
is heeft vele rijke vormen opgeleverd, wordt
de eenheid van de gemeenschap met de dood
van Christus uitgebeeld en tevens de oneindigheid
van zijn leven en ons leven.

3 De Davids ster.

Toegewijd is het beeld van de Davidsster.
Dit teken ontstaat door het in elkaar schuiven
van twee driehoeken.

Maakt dat de driehoek een agressieve vorm heeft
is zij ook het beeld van de dreienheid.

Waarbij wijst de driehoek die met zijn punt
naar beneden is gericht naar de aarde - kneed in
de schouders contact zoekend met de grond.

De driehoek met de punt naar boven wijst naar
het bovenaardse. Met zijn basis levig op de
grond wijst het naar een hoger doel.

Deze twee beelden door elkaar geweven geeft
een harmonisch beeld van een gelijkmatige ster
die al zijn agressie onttrekt.

Het is een zeer oud joods teken.

Het bekroont de synagogen
het versierde de Thora rollen.

Door op de prekestoel deze elementen met
elkaar te verbinden hebben wij getracht de
verbinding te leggen met de gedachten die
in deze symbolen zijn opgeslagen.

Ik hoop dat u nog het kunt doen met deze
gegevens

hoogmaats lessen voor het handwerk ik hoop
dat het voor u goed leesbaar is.

Is langzamer hand zijn wij niet meer gewend
om een hand schrift te produceren en om dat
ook leesbaar te maken.

misschien ligt dat wel in het voorgaande verhaal
opgesloten.

met m. groet

Chris van Stelt